

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Сумський державний університет (Україна)

Вища школа економіко-гуманітарна (Республіка Польща)

Академія техніко-гуманітарна (Республіка Польща)

IBM Canada, м. Торонто (Канада)

Державна установа "Інститут економіки природокористування та сталого розвитку

Національної академії наук України", м. Київ (Україна)

Парламент Ізраїлю, м. Єрусалим (Держава Ізраїль)

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут» (Україна)

Одеський національний політехнічний університет (Україна)

Технічний університет –Варна (Республіка Болгарія)

Університет “Проф. д-р Асен Златаров”, м. Бургас (Республіка Болгарія)

Університет Торонто (Канада)

УО «Вітебський державний технологічний університет» (Республіка Білорусь)

Економічні проблеми сталого розвитку

Экономические проблемы устойчивого развития

Economical Problems of Sustainable Development

Матеріали

Міжнародної науково-практичної конференції
імені проф. Балацького О. Ф.
(Суми, 11–12 травня 2016 р.)

У двох томах

Том 1

Суми
Сумський державний університет
2016

РЕГІОНАЛЬНА ІННОВАЦІЙНА ПОЛІТИКА: ДОСВІД ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇН

к.е.н., с.н.с. **Луцків О.М.**

ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України»

Розглядаючи досвід ЄС, слід відзначити, що інноваційні процеси в цих країнах здійснюються за наступними напрямками: розробка єдиного антимонопольного законодавства; використання системи прискореної амортизації обладнання; пільгове оподаткування НДДКР; заохочення розвитку малого інноваційного бізнесу; фінансування новітніх технологій; стимулювання співробітництва університетської науки і фірм, які виробляють інноваційну наукомістку продукцію.

Сучасна політика ЄС у сфері науки та інновацій підпорядкована загальній стратегії його розвитку, що була сформульована у 2000 р. на лісабонській сесії Європейської ради (яка складається з глав держав та урядів країн-членів Євросоюзу й голови Європейської комісії). З 2014 року в ЄС запущена восьма Рамкова програма «Горизонт 2020» яка розрахована на 7 років.

У Великобританії, наприклад, регіональна інноваційна політика направлена на переорієнтацію і перерозподіл надмірних і мобільних капіталів і робочих місць з районів прискореного розвитку (районів-донорів) в депресивні райони (райони-реципієнти) як основний механізм стимулювання економічного розвитку депресивних районів і усунення регіональної незбалансованості.

Основною метою інноваційної політики Польщі є розвиток національної та регіональних інноваційних систем, які сприяють: впровадженню інновацій; переорієнтації науково-дослідного сектору на задоволення потреб виробників; посиленню взаємозв'язків між науково-технічним сектором, органами влади, громадськими організаціями, навчальними закладами та виробництвом.

Вище наведені заходи в Польщі реалізуються із застосуванням таких інструментів, як: навчання працівників, підвищення кваліфікації та перекваліфікації, розвиток науки на основі залучення грантових коштів, національних дослідних програм; розбудова інфраструктури підтримки інноваційної діяльності; інформаційні осередки і мережі; позики, податкові пільги, гарантії по кредитах; правове регулювання; охорона інтелектуальної власності [1].

На сьогоднішній день, наприклад, витрати Німеччини на науково-дослідні роботи становить 2,5% ВВП, що є вище ніж в цілому по ЄС (1,9%). Слід відзначити, що в Німеччині великі підприємства вносять основний вклад у проведення НДР. Так, наприклад, із 2,5% ВВП бізнес-сектор покриває 1,7-1,8%. Біля 85% цих витрат припадає на провідні галузі промисловості, такі як машинобудування та хімічну. Значні інвестиції вкладаються також і в

наукоємні сфери біо-, нано- і інформаційних технологій [2].

У Фінляндії налагоджено перехресні зв'язки між наукою, університетами, підприємствами, промисловими асоціаціями й державними агенціями шляхом стимулювання різноманітних партнерств між ними. Це дозволило досягти пріоритетності інвестицій у НДДКР, ефективної системи координації та співробітництва між розробниками й інвесторами.

Важливу роль в інноваційних процесах відіграють податкові пільги. У зарубіжній практиці накопичений достатньо великий досвід їх застосування. При цьому концепція відповідного податкового стимулювання все більше пов'язується з активізацією приватної ініціативи і підприємництва через загальноекономічні та ринкові регулятори. У країнах Західної Європи використовуються такі податкові пільги, як екстраконцесії (за їх рахунок фірми можуть фінансувати зі своєї податкової бази понад 100 % інноваційних витрат) та податковий кредит, що дозволяє фінансувати лише певний відсоток інновацій. Наприклад, в ЄС використовують такі форми пільг як дотації створення фондів впровадження інновацій з урахуванням можливого ризику (Німеччина, Франція), зниження державного мита для індивідуальних винахідників (Німеччина, Австрія). В країнах ЄС держава, збираючи податки з приватних підприємств і з доходів населення є одночасно і інструментом розподілу одержаних коштів. При цьому здійснювана державою регіональна політика направлена на згладжування регіональних диспропорцій як усередині окремих країн, так і між окремими регіонами (наприклад, в рамках Європейського співтовариства в Західній Європі). В Німеччина та Австрії використовуються й такі форми стимулювання інноваційної діяльності, як дотації створення фондів впровадження інновацій з урахуванням можливого ризику, зниження державного мита для індивідуальних винахідників [2].

1. Polityka innowacja w Polsce, jako jeden z czynników poprawy konkurencyjności gospodarki: Retrieved from [http:// www.mgip.gov.pl/GOSPODARKA/innowacyjność.htm](http://www.mgip.gov.pl/GOSPODARKA/innowacyjność.htm)

2. Луцкив Е.Н. Региональная инновационная политика ЕС: цели, приоритеты, новые направления / Е.Н. Луцкив // Journal «L' Association 1901 "SEPIKE"», 2013. Norderstedt, Deutschland Poitiers, France. – S. 262-265.

ПОКАЗНИКИ ЕКОНОМІЧНОЇ ТА ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ В УКРАЇНІ

доцент **Некрасенко Л.А.**

Полтавська державна аграрна академія (Україна)

Сучасні ринкові відносини та зміни в міжнародній обстановці вимагають від держави надзвичайної уваги до стану національної безпеки. Однією з основних складових національної безпеки є економічна безпека - такий стан національної економіки, за якого забезпечуються захист національних